

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös Nro 131/2014/1 (Dnro ESAVI/297/04.08/2012),
annettu 30.6.2014
Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös Nro 207/2017/1, annettu 31.10.2017

Kooste Eteläsataman toimintaa koskevan ympäristöluvan (ympäristönsuojelulaki 86/2000, 55 §) lupamääräysten tarkistamispäätöksestä

TOIMINTA

Päätös koskee Helsingin ydinkeskustassa sijaitsevaa satamaa, joka käsittää Laivasillankadun itäpuolella olevan Eteläsataman ja lahden vastakkaisella rannalla olevan Katajanokan satamanosan laivojen kääntöalueineen. Sataman nimi on Helsingin Satama, Eteläsatama ja Katajanokan satama. Satama-alueen kiinteistöt ovat Helsingin kaupungin omistuksessa ja alueet on vuokrattu Helsingin Satamalle. Satama sijaitsee kiinteistöillä 91-3-9906-101, 91-3-9909-100, 91-7-9909-100, 91-7-9906-102, 91-9-9906-101, 91-9-9909-100 ja 91-9-9906-1 sekä Katajanokalla kiinteistöillä 91-8-9906-100 ja 91-432-5-2.

Pääosin kauppamerenkulun käyttöön tarkoitettua ja yli 1 350 tonnin vetoisille aluksille soveltuvan sataman tai lastaus- tai purkulaiturin toimintaan on oltava ympäristölupa ympäristönsuojelulain 28 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin kohdan 12 a) perusteella.

LUPARATKAISU

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on tarkastanut Helsingin Sataman Eteläsataman (ml. Katajanokan satamanosan) toimintaa koskevassa ympäristöluvassa nro 45/2006/2 (22.12.2006) veloitettua ympäristönsuojelulain 55 §:n mukaisen lupamääräysten tarkistamista koskevan hakemuksen. Sataman nykyinen, aiemmasta supistunut aluerajaus ilmenee päätöksen liitekartasta. Toiminnassa on noudatettava lupahakemuksessa esitettyä ja jäljempänä annettavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset, joihin on tullut muutoksia on esitetty alla *kursiivilla*.

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Päästöt vesiin ja viemäriin sekä maaperään

1. *Laiturialueiden, kenttien ja pysäköintialueiden pintarakenteiden kunnosta on huolehdittava ja todetut vauriot on korjattava mahdollisimman pian. Korjauksista on tehtävä merkinnät jäljempänä lupamääräyksessä 17 tarkoitettuun kirjanpitoon.*
2. *Öljynerottimiin kertyvä öljy ja pohjasakka on poistettava säännöllisesti ja toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn. Kaikissa öljynerottimissa on oltava*

öljyntunnistimet ja hälyttimet. Hulevesiviemäreiden hiekanerotuskaivoihin kertyvät hiekat on tyhjennettävä tarvittaessa ja vähintään kaksi kertaa vuodessa.

3. *Laivojen bunkraus on suoritettava valvotusti erityistä varovaisuutta noudattaen ja sadevesiviemärit on maista tapahtuvan tankkauksen yhteydessä suljettava toimenpiteen ajaksi.*

Melu

4. *Satamatoiminnasta aiheutuva melutaso ei saa asuinrakennusten sisäpihoilla tai muilla ulko-oleskelualueilla ylittää melun A-painotettuna ekvivalentti-tasona (L_{Aeq}) ilmaistuna päiväaikaan (klo 7–22) 55 dB eikä yöaikaan (klo 22–7) 50 dB. Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, on mittaus- tai laskentatulokseen lisättävä 5 dB ennen sen vertaamista annettuun raja-arvoon.*
5. *Laituripaikalle EO1 ei saa päiväaikaan (klo 7–22) sijoittaa alusta, jonka äänitehotaso L_{WA} on ≥ 106 dB eikä yöaikaan (klo 22–7) alusta, jonka äänitehotaso on ≥ 100 dB.*

Hajupäästöt

6. *Vastaanotettaessa ja johdettaessa alusten jätevesiä alueen viemäriverkkoon tulee huolehtia siitä, ettei hajuhaittoja pääse leviämään sataman ulkopuolelle.*

Jätehuolto

7. *Aluksista peräisin olevien jätteiden vastaanottoa varten satamassa on oltava pysyvät vastaanottolaitteet tai sataman on tilattava aluksista peräisin olevien jätteiden vastaanottopalvelu. Tarkemmat määräykset aluksista peräisin olevien jätteiden jätehuollon järjestämisestä on annettu Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 9 luvussa tarkoitetussa sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksymisratkaisussa dnro UUDELY/389/07.00/2010 (20.11.2012).*
8. *Sataman toiminta on järjestettävä siten, että jätteitä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnassa syntyvät jätteet on mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä. Jätteet on ensisijaisesti hyödynnettävä aineena ja toissijaisesti energiantuotannossa. Syntyvät jätteet on lajiteltava ottaen huomioon eri jakeiden hyötykäyttömahdollisuudet. Hyötykäyttökelpoiset jätteet (kuten metallijätteet, pahvijätteet, paperijätteet ja rakennusjätteet) on kerättävä erilleen ja toimitettava hyödynnettäviksi asianmukaiseen käsittelyyn. Mikäli hyödyntäminen ei ole kohtuullisin kustannuksin mahdollista, jätteet on toimitettava sellaiselle vastaanotto paikalle, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisenlaista jätettä.*
9. *Vaaralliset jätteet ja muut ympäristölle vaaralliset tai haitalliset aineet on varastoitava asianmukaisesti. Erilaiset vaaralliset jätteet on pidettävä erillään toisistaan. Nestemäisessä muodossa olevat vaaralliset jätteet on varastoitava tiiviillä ja reunakorokkein varustetulla alustalla siten, että niiden pääsy maaperään on estetty. Erilaiset vaaralliset jätteet on toimitettava säännöllisesti vähintään kerran vuodessa paikkaan, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottoon. Vaaralliset jätteet kuten jäteöljyt, akut, paristot ja loisteputket on toimitettava käsiteltäviksi laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä tällaisen jätteen vastaanotto on hyväksytty. Luovutettaessa vaarallisia jätteitä ne on pakattava tiiviiseen ja jätteen vaarallisuuden merkittyyn pakkaukseen. Vaarallista jätettä luovutettaessa on jätteen siirrosta laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee jätelain 121 §:n mukaiset*

tiedot vaarallisista jätteistä. Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että siirtoasiakirja on mukana jätteen siirron aikana ja että se annetaan siirron päätyttyä jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan.

10. Laiturialueilta ja satamakentältä poistettava lumi on toimitettava kaupungin lumenvastaanottoaikoille. Likaantunut lumi on läjitettävä maalla sijaitseville lumenvastaanottoaikoille. Puhdasta lunta voidaan tarpeen vaatiessa läjittää satama-alueelta myös suoraan mereen.

Häiriötilanteet

11. *Poikkeuksellisiin tilanteisiin on varauduttava ennalta. Vahingon tai onnettomuuden varalle on satamassa aina oltava saatavilla riittävä määrä tarkoitukseen sopivaa materiaalia ja valuma-altaita. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, vesistöön tai maaperään, on viivytyksettä ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja rajoittamiseksi sekä tapahtuman toistumisen estämiseksi. Vahingoista, onnettomuuksista ja muista häiriötilanteista, joista aiheutuu tai uhkaa aiheutua määrältään ja laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, mereen, jätevesiviemäriin taikka maaperään, on viipymättä ilmoitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.*
12. Sataman turvallisuus- ja pelastussuunnitelma on pidettävä ajantasaisena ja alkusammutusvälineistön sijainnista on tiedotettava satamassa kulloinkin työskenteleville.

Tarkkailu

13. *Toiminnanharjoittajan on seurattava ja tarkkailtava järjestämäänsä jätteen käsittelyä säännöllisesti ja suunnitelmallisesti. Jätteen käsittelystä vastaavat on perehdytettävä toiminnan seurantaan ja tarkkailuun. Toiminnanharjoittajan on viivytyksettä ryhdyttävä toimiin seurannan ja tarkkailun perusteella havaittujen toiminnan puutteiden poistamiseksi. Seurannassa ja tarkkailussa on noudatettava hakemuksen mukaista Katajanokan ja Etelä-sataman jätehuoltosuunnitelmaa. Jos käsiteltävän jätteen laatu tai määrä taikka käsittelyn järjestelyt muuttuvat, toiminnanharjoittajan on arviota ja tarvittaessa tarkistettava suunnitelmaa ja ilmoitettava tästä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.*
14. *Luvan saajan tulee päivittää melun leviämismallilaskelma, jos toiminnassa tapahtuu merkittäviä muutoksia, kuitenkin vähintään 4 vuoden välein. Mahdolliset melutason tarkistusmittaukset häiriintyvissä kohteissa on toteutettava ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 "Ympäristömelun mittaaminen" mukaisesti. Melun iskumaisuus ja kapeakaistaisuus tulee selvittää ja huomioida tuloksissa.*
15. Luvan saajan on osallistuttava aiheuttamisperiaatteen mukaisella kustannusosuudella pääkaupunkiseudun (HSY) ilmanlaadun yhteistarkkailuun.
16. *Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai*

muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät ja niiden mittausepävarmuudet sekä arvio tulosten edustavuudesta. Mittausraportit on liitettävä kyseisen vuoden vuosiyhteenvetoraporttiin.

Kirjanpito ja vuosiraportointi

17. Sataman toiminnasta on pidettävä kirjaa, josta käy ilmi ainakin
- alusten käynnit ja laiturissaoloajat
 - matkustajamäärät
 - tavaramäärät
 - toiminnassa syntyvät jätteet (laji, määrä, toimituspaikka ja -aika)
 - aluksista vastaanotetut jätevedet ja muut jätteet (laji, määrä, toimituspaikka ja -aika)
 - energian ja veden kulutus
 - tehtyjen tarkkailujen tulokset
 - mahdolliset meluun ja hajuun liittyvät valitukset ja melun tai hajun aiheuttaja
 - poikkeukselliset tilanteet, niiden syyt ja korjaustoimenpiteet.

Kirjanpito on säilytettävä kolmen vuoden ajan (jätteiden osalta kuitenkin 6 vuoden ajalta) ja esitettävä pyydettyä valvontaviranomaisille. Vuosiraportti sataman toiminnasta on toimitettava vuosittain seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Vuosiraportin tulee sisältää yhteenveto kirjanpidosta sekä laskelma alusliikenteen, ajoneuvo-liikenteen ja työkoneiden päästöistä ilmaan (typen oksidit, rikkidioksidi, hiukkaset, hiilimonoksidi ja hiilidioksidi). Kaikki tiedot tulee soveltuvin osin toimittaa sähköisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään valvontaviranomaisen tarkemmin ohjeistamalla tavalla.

Muut toimet, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja

18. Luvan saajan on oltava selvillä satama-alueella toimivien yritysten toiminnasta. Luvan saajan on huolehdittava siitä, että satama-alueella toimivat yritykset ovat tietoisia tämän päätöksen lupamääräyksistä esimerkiksi sopimusten tai satamajärjestyksen määräysten avulla ja että satamatoimintaa tai sen tukitoimintoja harjoittavat yritykset toimivat tämän päätöksen mukaisesti satama-alueella.

Toiminnan lopettaminen

19. Jos satamatoiminta Eteläsatamassa tai Katajannokan satamanosassa loppuu, on siitä tehtävä Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ilmoitus viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan päättymistä. Ilmoituksessa on esitettävä suunnitelma toiminnan hallitusta lopettamisesta aikatauluineen (alueen kunnostamistoimet liittyen vesiensuojeluun, ilmansuojeluun, maaperänsuojeluun ja jätehuoltoon sekä ympäristön tilan jälkitarkkailu).

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on oltava lupa. (YSL 28 §)

Korvattavat päätökset

Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tullessaan Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 22.12.2006 antaman ympäristölupapäätöksen nro 45/2006/2 sellaisena kuin se on Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä nro 07/0750/3, 10.12.2007 muutettuna sekä ympäristölupaviraston 29.4.2009 antaman päätöksen nrot 32–33/2009/2.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan säännöksiä, jotka ovat ankarampia kuin tämän päätöksen lupamääräykset, tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 56 §)